

EDUSKUNNAN VASTAUS 164/2005 vp

Hallituksen esitys laeiksi rikesakkomenettelystä annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta ajoneuvon haltijan vastuun toteuttamiseksi automaattisessa liikennevalvonnassa

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi rikesakkomenettelystä annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta ajoneuvon haltijan vastuun toteuttamiseksi automaattisessa liikennevalvonnassa (HE 16/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 14/2005 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että automaattisen liikennevalvonnan vaikutuksia seurataan ja että tällaisen valvonnan lisäämisen ohella myös perinteisen liikennevalvonnan suorittamiseen osoitetaan riittävästi voimavaroja.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikesakkomenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikesakkomenettelystä 21 päivänä tammikuuta 1983 annetun lain (66/1983) 10 §:n 1 momentti sekä
lisätään 8 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 699/1997, uusi 2 momentti ja lakiin uusi 2 a luku seuraavasti:

2 luku

Rikesakon määrääminen

8 §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rikesakkomääräys voidaan lähettää rikkomukseen syyllistyneelle postitse asianomaisen henkilön ilmoittamaan taikka ajoneuvoliikennere-

kisteristä ilmenevään osoitteeseen, jos kyseessä on moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehty liikenerikkomus, johon syyllistyneen henkilöllisyys on välittömästi todettu. Rikesakkomääräys on tällöin lähetettävä viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen rikesakkomääräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on annettu postin kuljetettavaksi. Rikesakkomääräykseen on mer-

kittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

10 §

Rikesakko raukeaa, jollei sitä koskevaa määräystä ole annettu tiedoksi vuoden kuluessa rikkomuksen tekopäivästä.

2 a luku

Menettely rikesakon määräämiseksi ajoneuvoa pysäyttämättä havaituista liikenne rikkomuksista

13 a §

Tämän luvun säännöksiä voidaan soveltaa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehdyn sellaisen rikesakkorikkomuksen käsittelyyn, joka on havaittu automaattisessa liikennevalvonnassa tai muuten ajoneuvoa pysäyttämättä ja joka koskee:

- 1) suurimman sallitun nopeuden ylitystä enintään 20 kilometrillä tunnissa; tai
- 2) liikennemerkkien vastaista ajoa linja-auton tai raitiovaunukaistalla.

13 b §

Menettely käynnistyy siten, että rikesakkomääräys annetaan rikkomukseen käytetyn ajoneuvon kuljettajaa selvittämättä sille luonnolliselle henkilölle, joka rikkomuksen tekoaikana oli rikkomukseen käytetyn ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja, haltija tai tilapäinen käyttäjä.

Rikesakkomääräys annetaan ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 23 kohdassa tarkoitetulle käyttövastaavalle, jos kaikki rikkomukseen liittyvät seikat huomioon ottaen voidaan pitää selvitettyinä, että hän on rikkomuksen tekoaikana kuljettanut siihen käytettyä autoa. Muussa tapauksessa käyttövastaavalta on tiedusteltava, kuka kyseistä autoa on silloin kuljettanut.

Poliisiipiirissä on pidettävä erillistä luetteloa, johon merkitään se ajankohta, jolloin käyttövastaavalle osoitettu tiedustelukirje on annettu postin kuljetettavaksi tai 2 momentissa tarkoitettu

tiedustelu on muutoin suoritettu. Jos käyttövas taava ei kahden viikon kuluessa tiedustelun suorittamisesta vastaa siihen, asian jatkokäsittelyyn sovelletaan, mitä 2, 3 ja 4 luvussa säädetään.

13 c §

Rikesakkomääräyksen antaa poliisimies. Rikesakkomääräys on annettava kirjallisena, ja antajan on allekirjoitettava se. Rikesakkomääräys voidaan allekirjoittaa myös koneellisesti.

Rikesakkomääräyksestä tulee ilmetä:

- 1) rikesakkomääräyksen saaneen henkilötiedot;
- 2) rikkomuksen teko aika ja -paikka, rikkomuksen laatu sekä sovellettavat lainkohdat;
- 3) rikesakon määrä ja päivämäärä, johon mennessä rikesakko on maksettava;
- 4) selostus rikesakkomääräyksen saaneelle rikkomuksesta mahdollisesti aiheutuvista muista seuraamuksista, kuten ajokiellosta; sekä
- 5) selostus siitä, miten rikesakkomääräystä vastustettaessa tulee menetellä ja miten asiaa tällöin käsitellään.

13 d §

Rikesakkomääräys lähetetään rikesakkomääräyksen saaneelle postitse ajoneuvoliikenne rekisteristä ilmenevään osoitteeseen. Rikesakkomääräys on lähetettävä viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Käyttövastaavan esittäessä 13 b §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen rikkomukseen syyllistyneen henkilöllisyydestä rikesakkomääräys saadaan kuitenkin lähettää kahden viikon kuluessa tällaisen tiedon saamisesta. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen määräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun määräys on annettu postin kuljetettavaksi. Määräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

13 e §

Rikesakko on maksettava 30 päivän kuluessa rikesakkomääräyksen tiedoksisaamisesta, jollei rikesakkomääräyksen saanut sitä vastusta.

13 f §

Jos rikesakkomääräyksen saanut henkilö kiistää syyllisyytensä rikesakkomääräyksessä tarkoitettuun rikkomukseen tai jos hän pitää sitä muulla tavalla perusteettomana, hänen tulee vastustaa saamaansa rikesakkomääräystä. Vastustamista ei tarvitse perustella.

Vastustamisesta tulee ilmoittaa 30 päivän kuluessa rikesakkomääräyksen tiedoksisaamisesta sen kihlakunnan poliisilaitoksen kansliaan, minkä alueella rikkomus on tehty. Vastustamisilmoitukseen on liitettävä rikesakkomääräys. Vastustaminen voidaan tehdä tätä tarkoitusta varten laaditulla lomakkeella.

Vastustamisilmoituksen saa toimittaa poliisilaitokselle myös postilähetyksenä, telekopiona tai lähetin välityksellä.

13 g §

Tämän luvun mukaisessa menettelyssä annettuun rikesakkomääräykseen sovelletaan, mitä 11 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 4 luvussa säädetään.

Tämän luvun mukaisessa menettelyssä annettua rikesakkomääräystä ei voida saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi siten kuin 12 §:ssä säädetään.

13 h §

Poliisipiirin päällikkö toimittaa täytäntöön pantavaksi rikesakkomääräyksen, jota ei ole vastustettu eikä poistettu.

Poliisipiirin päällikkö poistaa rikesakkomääräyksen, jota on vastustettu. Tällöin tämän luvun mukainen menettely raukeaa ja asian jatkokäsittelystä on voimassa, mitä 2, 3 ja 4 luvussa säädetään, jollei 3 momentista muuta johdu.

Rikesakkomääräyksen vastustamisen jälkeen uusi, samasta teosta annettava rikesakkomääräys voidaan lähettää rikkomukseen syyllistyneelle postitse asianomaisen henkilön ilmoitta-

maan osoitteeseen, jos tekoon syyllistyneen henkilöllisyys on selvitetty tunnustuksella, jota ei ole syytä epäillä. Asianomaisen henkilön katsotaan saaneen rikesakkomääräyksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on annettu postin kuljetettavaksi. Rikesakkomääräykseen on merkittävä päivä, jona se on annettu postin kuljetettavaksi.

13 i §

Sille, joka ei ole voinut määräajassa vastustaa 13 d §:n mukaisesti tiedoksi annettua rikesakkomääräystä, on hakemuksesta palautettava menettetty määräaika. Menetetyn määräajan palauttamista koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava syy siihen, miksi rikesakkomääräystä ei ole voinut määräajassa vastustaa, ja hakemus on tehtävä sen paikkakunnan käräjäoikeudelle, jonka tuomiopiirin alueella rikkomus on tehty, viimeistään yhdeksän kuukauden kuluessa rikkomuksen tekopäivästä. Hakemukseen on liitettävä rikesakkomääräys tai maksukehotus.

13 j §

Jos 13 a §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, rikkomukseen käytetyn ajoneuvon rekisteriin merkitylle omistajalle, haltijalle tai tilapäiselle käyttäjälle voidaan muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa kirjallinen huomautus. Huomautuksen antaa poliisimies, ja se lähetetään huomautuksen saaneen henkilön ajoneuvoliikennerekisteristä ilmenevään osoitteeseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 2 a luvun 13 b §:n 2 ja 3 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Lakia on sovellettava sen voimaantulon jälkeen tehtyihin rikkomuksiin.

Laki

ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoliikennerekisteristä 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (541/2003) 3 §:n 2 momentin 5 kohta, 5 §:n 1 momentin 9 kohta ja 14 §:n 1 momentin 1 kohta sekä
lisätään 3 §:n 2 momenttiin uusi 6 kohta ja 5 §:n 1 momenttiin uusi 10 kohta seuraavasti:

3 §	9) ajoneuvon haltijan hallintaoikeuden laadusta;
<i>Rekisteröidyt</i>	10) auton käyttövastaavasta.
— — — — —	— — — — —
Rekisteriin saa tallettaa lisäksi tietoja luonnollisista henkilöistä:	14 §
— — — — —	<i>Yksittäisten julkisten tietojen luovuttaminen</i>
5) joilla on vammaisen pysäköintilupa;	Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, jokaisella on oikeus yksittäisluovutuksena saada tieto tai kopio rekisteriin talletetuista julkisista tiedoista seuraavasti:
6) jotka ovat ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitettuja käyttövastaavia.	1) ajoneuvon rekisteritunnuksen tai valmistenumeron perusteella rekisteriin talletetuista ajoneuvoista ja niiden verotuksesta, kiinnityksestä, ajoneuvon omistajan ja haltijan ja käyttövastaavan nimestä sekä osoite- ja yhteystiedoista;
5 §	— — — — —
<i>Luonnollisista henkilöistä talletettavat muut tiedot</i>	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 2008.
Luonnollisista henkilöistä saa perustietojen lisäksi tallettaa rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia tietoja:	
— — — — —	

Laki

ajoneuvolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 11 päivänä joulukuuta 2002 annetun ajoneuvolain (1090/2002) 3 §:n 22 kohta ja 66 §:n 1 momentti sekä
lisätään 3 §:ään uusi 23 kohta sekä 64 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — —
22) *valmistajan edustajalla* sellaista ajoneuvojen, järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden kauppaa tai maahantuontia harjoittavaa Suomessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään merkittyä yhteisöä, joka on valmistajan valtuuttama ja joka saa käyttöönsä ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät, hyväksymisen ehtona olevat tekniset tiedot;

23) *käyttövastaavalla* täysi-ikäistä, Suomessa asuvaa luonnollista henkilöä, joka olematta auton omistaja tai haltija on auton pääasiallinen kuljettaja tai, jollei autolla ole pääasiallista kuljettajaa, jolla on tiedot auton kuljettajista; käyttövastaavalla tulee olla vähintään B-luokan ajo-oikeus.

64 §

Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

— — — — —
Jos auton omistajaksi tai haltijaksi ei ole rekisteröity luonnollista henkilöä, rekisteriin on ilmoitettava käyttövastaava.
— — — — —

66 §

Ajoneuvon hyväksyminen rekisteriin

Ajoneuvon ensirekisteröinnin ja uudelleenrekisteröinnin yleisenä edellytyksenä on, että ajoneuvoon kohdistuvan veron tai maksun suorittamisesta, ajoneuvon omistusoikeudesta, haltijasta ja 64 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa käyttövastaavasta sekä säädetyn liikennevaikutuksen ottamisesta esitetään asianmukainen selvitys. Vastaavat selvitykset on esitettävä ajoneuvon muutosrekisteröinnin yhteydessä. Muutosrekisteröinnin yhteydessä ei kuitenkaan tarvitse esittää selvitystä veron tai maksun suorittamisesta. Jos ensirekisteröinnin yhteydessä asetetut autoveroedun ehdot eivät ole toteutuneet, ajoneuvon muutosrekisteröinti hyväksytään vain, jos veron maksuunpanija sen hyväksyy.
— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Jos autolle ei ennen tämän lain voimaantuloa ole rekisteriin merkitty omistajaksi tai haltijaksi luonnollista henkilöä, 64 §:n 2 momentissa säädetty ilmoitus on tehtävä auton ensi-, muutos- tai uudelleenrekisteröinnin yhteydessä.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2005